

Granskningskulturen och handläggaren: En studie av Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

- Kerstin Jacobsson (projektledare), professor i sociologi, GU
- Christina Garsten, professor i socialantropologi, SU
- Håkan Johansson, professor i socialt arbete, LU
- Katarina Hollertz, fil dr i socialt arbete, GU
- Ida Seing, fil dr, samhälle och hälsa, LIU

Jämförelse av granskningskulturen och dess konsekvenser i två välfärdsbyråkratier: AF och FK

Syfte:

- att studera och jämföra styrningen och kontrollen av de två myndigheterna (politiska beslut, styrdokument, kontrollteknologier) från central nivå ner till styrningen och kontrollen av den enskilde handläggaren
- att undersöka konsekvenserna av dessa styrformer för den enskilde handläggarens vardag, professionella roll, identitet, upplevelser och känslöhantering
- att jämföra om organisationskulturen, inkl. granskningen, tar olika form och uttryck i olika välfärdsbyråkratier och i så fall förklara varför

Vad gör granskningskulturen med organisationen och med individen i organisationen?

Teoretiskt bidrag:

Kombinera teorier om organisatorisk styrning (governance) med teorier om självstyrning (governmentality) med känslornas sociologi (sociology of emotions)

Teoretiskt förstå vad mål- och resultatstyrningen och granskningskulturen gör med a) organisationen (roll och organisationsidentitet) och b) individens inre (professionell identitet, självförståelse och själ)

Teoretiska ingångar

- Granskningsamhället (M. Power), transparens-kulturen (C. Garsten), organisatorisk läsbarhet (legibility) (J. Scott, C. Garsten & K. Jacobsson), performativitet (S. Ball)
- NPM och gräsrotsbyråkratier (t ex Taylor & Kelly, Evans, Brodtkin: jfr Lipsky), post-byråkratiska organisationer
- Governmentality (M. Dean, P. Miller & N. Rose), re-subjektifiering enligt organisationens normer, ev. motståndsstrategier
- Spatiala, temporala och andra styrteknologier
- Emotionella regimer i organisationer (W. Reddy), emotionell professionalism (B. Larsson)
- Emotionella normer, emotionell dissonans och emotionellt arbete (A. Hochschild)

Empirisk kartläggning

- Styrningen och dess rationalitet: Policies, styrdokument, styrteknologier, elektroniska system, kontroll- och belöningsystem, organisationspolicies, internutbildningar, rutiner, manualer, rumslig utformning
- Effekter av och strategier för att hantera styrningen: intervjuer med departement, ledning på alla nivåer i verken samt intervjuer med handläggare och observationer av det vardagliga arbetet på ett lokalkontor per organisation